

Daniel Defoe és Jonathan Swift

A MODERN POLGÁRI REGÉNY ÉLETRE KELTŐI

Javasolt feldolgozási idő: 100 perc

1. A regény műfajának közkedveltségét az is kifejezi, hogy számos válfaja jött létre. Ezek közül többet felsoroltunk. Írj mindegyikhez egy példát eddigi tanulmányaid és olvasmányélményeid alapján! Az internetet is segítségül hívhatod!

A következő link a segítségedre lehet: www.wikipedia.org

- a) családregeény:
- b) történelmi regény:
- c) fejlődésregény:
- d) tézisregény:
- e) államregény:
- f) kalandregény:
- g) pikareszk (utaztató regény):
- h) ifjúsági regény:

2. A 2012-es Libri-szavazás hat kategóriájának első helyezettjeit olvashatod a következőkben!

a. Párosítsd a címeket és a kategóriákat!

b. Állítsd össze a saját toplistádat! Adj meg legalább hat könyvből álló listát! Első helyen szerepeljen a legkedvesebb! Segítségül elmondjuk, hogy a klasszikus is szépirodalmi szöveg. De most olyan művet jelölünk vele, amely klasszikus abban az értelemben, hogy hosszú ideje mindenki által ismert és közkedvelt!

a)

szórakoztató irodalom:

szépirodalom:

gyermekirodalom:

ismeretterjesztő irodalom:

gasztronómia:

klasszikus irodalom:

Horváth Eszter: DESSZERTŐRÜLT

S.Ö.R. *Shakespeare* ÖSSZES RÖVIDÍTVE

Kádár Annamária : MESEPSZICHOLÓGIA

Fekete István: TŰSKEVÁR

Örkény István: ÁPRILIS

Leiner Laura: A SZENT JOHANNA GIMI 7.
– ÚTVESZTŐ

b)

1.

2.

3.

4.

5.

6.

3. *Ha egy napon lakatlan szigetre vetődnél, te hogyan laknád be? Írd le, milyen lenne ott az élet! Mivel foglalkoznál, lennének-e lakótársaid? Fogalmazd meg válaszd 15 mondatban!*

---

kóstolt volna bele a maradékba, de nyíltan mégsem adta ennek jelét, korábban ugyanis már figyelmeztettem, hogy ha még egyszer ilyesmin kapom őt, éppen úgy lelövöm, mint az ő üldözőit.

Miután elégettük a csontokat, hazaindultunk. Ott aztán első dolgom volt, hogy adjak Pénteknek egy vászon alsóneműt a spanyol tengerész ládájából, amely kisebb igazítások után egész jól illett rá. Nekiláttam, hogy egy ujjatlan bőrmellényt készítek neki. (Mostanra egészen elfogadható szabóvá fejlődtem.) Egy nyúl bőrből varrott kényelmes sapkát is kapott. Most, hogy elfogadható öltözkéhez jutott, örült, mert közel olyan jól öltözött volt, mint Mestere. Még igazítottam a ruhadaraboknak azon a részein, amelyekről Péntek azt mondta, kényelmetlen neki, és hamarosan teljesen hozzájuk szokott. (...)

Nagy örömem telt abban, hogy naponta buzgón tanítgattam mindenre, ami hasznos és szükséges lehet számára, különös tekintettel a beszédre és arra, hogy megértse, amit mondok. Ő volt a legértelmesebb diák, akit csak kívánni lehetne, ráadásul nagyon lelkes volt és örömmel töltötte el, ha megértett vagy megértette magát velem. Úgy éreztem, az életem jóra fordult, nem tartottam már a bennszülöttektől, sőt azzal sem foglalkoztam, hogy elhagyhatom-e még valaha a mostani lakóhelyemet. (...)

Másnap ugyanannak a gödölyének a húsából rostonsültet készítettem. Egy rudat emeltem a tűz fölé és erről lógott le a hús, amely így szabadon foroghatott a tűzön. Péntek ezt nagy álmélkodva szemlélte, és a sült kecskehús még az előző napi falatoknál is jobban ízlett neki. Erősen fogadkozott, hogy ezentúl esze ágában sem lesz emberhúsrá vetemedni. Aminek felettébb örültem.

Másnap gabonát csépeltem a korábban már említett módon. Hamarosan Péntek is elsajátította a mozdulatokat, különösen akkor lett lelkes, amikor látta, hogy a gabonából készül a kenyér. Hamarosan már ő készítette számunkra a kenyeret, és ő is sütötte ki. További idő elteltével pedig minden munka elvégzését megtanulta, amit eddig magam csináltam, és legalább olyan ügyesnek bizonyult bennük, mint én. (...)

Ez volt eddig a szigeten töltött éveim közül a legkellemesebb. Péntek egyre szebben beszélte az anyanyelvemet, és minden lényeges dolgot megértett, amit megneveztem előtte. Most, hosszú idő után végre újra hasznát vehettem a beszédnek. A beszéden kívül nagy örömet leltem társam egyszerű, becsületos természetében, mely egyre inkább kifejezésre jutott, én pedig napról napra jobban kedveltem őt. Ő viszont, azt hiszem, jobban szeretett engem, mint korábban bármit."

a) Milyen ember volt Péntek a találkozás előtt?

---

b) Milyen emberré vált Péntek Robinsonnal való találkozását követően?

---

c) Mi ennek a résznek az eszmei üzenete?

---

5. Olvasd el Swift regényéből az utolsó fejezet egyik részletét! Gulliver maga mondja el, mi volt beszámolójának célja. Fogalmazd meg 8-10 mondatban, mi lehet a beszámoló célja!

„Így hát, nemes olvasó, odaértünk, hogy hű képét adtam utjaim tizenhét évének s hét hónapjának: legfőbb törekvésem mindig az igazság volt s nem a szóvirágok ékes cicomája. Mint mások, annyian, én is mulattathattalak volna bámulatos és hallatlan mesékkal, de illendőbbnek véltem, ha a színtiszta valóságot beszélem el, egyszerű s közvetlen modorban; - az én dolgom nem az

---

---

6. Olvasd el az alábbi szövegrészletet és válaszolj a kérdésekre!

„Mértékletesség, szorgalom, ügyesség, tisztaság: ezek a legfőbb tantárgyak. Gazdám egyszerűen borzasztónak találta, hogy mi nőgyermekünknek másféle nevelést adunk, mint a fiuknak, hacsak nem bizonyos szolgálói dolgokban, házi ügyekben. Véleménye szerint a mi egész háztartásunk kimerül abban, hogy gyerekeket nemzünk; állati eredetünk bizonyítéka, hogy rosszul nevelt és naplopó szülőkre bízunk a gyermekek nevelését.

A *Hauhnhnm* (nyihahák) gyermeket erőre, ügyességre, bátorságra nevelik. Gyakran futnak versenyt a lejtős dombokon, kemény, köves utakon is: ha kiizzadtak, fejestül a közeli folyóba, vagy tóba kell ugraniok. Évente négyszer a környék ifjúsága összejön, s a futásban és ugrásban szerzett ügyességét összeméri: a győztest alkalmi himnusszal köszöntik fel s jutalmazzák meg. Ilyen ünnepek alkalmával a szolgálak egy csorda *yehut* hajtanak a mezőre, zabbal, tejjel, szénával megrakottan. Ebéd után hazahajtják a *yehu*-csordát, nehogy zavarja a gyülekezetet.

Minden négy évben, a tavaszi napéjegyenlőség idején, az egész nemzet képviselői összegyűlnek egy nagy síkságon s együtt maradnak négy vagy öt napig. Ezeken az összejöveteleken megbeszélik az állam és a különböző országrészek dolgát, hogy sok széna és zab termett-e, vagy kevés, mekkora volt a termés tejben, tehénben, *yehuban*. Ha valahol hiány mutatkozik, (ami ritkán fordul elő) közös beleegyezéssel, közös vagyonból azonnal pótolják. Itt beszélnek meg a gyermeknevelési ügyeket is; ha például egy *Hauhnhnm*-nek (nyihahának) két hím csikaja van, kicseréli egy olyannal az egyiket, amelyiknek két nőtény csikaja van, vagy ha egy gyerek baleset következtében elpusztult, s

az anya már öreg ahhoz, hogy új gyermeket neveljen fel; e veszteséget pótolni melyik ház, melyik családja nevelhet fel harmadik gyermeket a két kötelező mellé.”

a) Hogyan élnek a nyihahák és hogyan a jehuk az alábbi szövegrészlet tanulsága szerint?

---

b) Milyen írói üzenet fogalmazódik meg a részletben?

---

7. Szerinted miért válhatott Swift és Defoe regénye gyermekkönyvvé? Nézd meg a gondolatkeltő illusztrációkat is!

1. ábra Gulliver Lilliputban

THE LAPUTIANS BEHOLD ME WITH ALL THE MARKS AND CIRCUMSTANCES OF WONDER.

2. ábra Gulliver Laputában

3. ábra Gulliver az óriások birodalmában

4. ábra Robinson és Péntek

